

De Panorama **Rebellenclub**

WEEKBLAD VOOR DE JEUGD

VIJFDE JAARGANG
No 26 - 26 JUNI 1954

Alleen voor
abonné's van
PANORAMA
5 ct.

WASDAG!

DE KONING,

die elk verhaal geloofde

DOOR J. TOEBOSCH

vol. Tot niemand het meer waagde met een verhaal te komen en de koning het dus voorlopig zonder moest doen, wat hem niet beviel.

Nu woonden in een dorp, een dagreis van de hoofdstad, een kleine boer met zijn vrouw en hun zes kinderen. Het waren brave mensen, die door allerlei tegenspoed doodarm waren geworden. Op een avond, toen ze bij elkaar zaten, kwam het gesprek op de konink-

lijke oproeping en toen zei opeens de oudste zoon, een jongen van zestien jaar: „Ik wil proberen die duizend goudstukken te verdienen.”

„Maar, jongen,” zei de boer, „ben je nu helemaal gek geworden? Er zitten er al zoveel in de gevangenis en daar zullen er zeker genoeg bij zijn, die beter kunnen vertellen dan jij.”

„Maar ik heb een plan en als dat lukt, krijg ik de duizend goud-

Er was eens een koning, die gaarne hoorde vertellen. Elke avond, wanneer hij van de regeringszaken uitrustte, moesten hem verhalen verteld worden en ieder, die met een mooi verhaal aan zijn hof kwam, werd er goed ontvangen en ruim beloond. Op het laatst had hij er echter zoveel van allerlei soort gehoord, dat hij naar iets heel bijzonders verlangde. En zo liet hij op zekere dag door het hele rijk bekendmaken, dat degene, die hem een verhaal kon doen, dat hij niet geloofde, een beloning van duizend goudstukken zou krijgen. Maar, zo was tevens bepaald, zou de koning het wel geloven, dan ging de verteller voor minstens een half jaar de gevangenis in.

Duizend goudstukken voor een verhaal... dat was te doen. Er kwamen dan ook liefhebbers genoeg en die vertelden van prins en prinsessen, van reuzen en dwergen, van tovenaars en heksen, van monsters en draken, van onderaardse kerkers en betoverde kastelen. De koning luisterde dan aandachtig toe tot het verhaal uit was en zei dan eenvoudig: „Nu, dat geloof ik allemaal.” En dan werd de verteller zonder pardon opgesloten.

Dat ging zo elke dag en na enige tijd zat de grote staatsgevangenis

WASDAG

Holderdebolder, een teil met sop,
Heel de tuin staat op zijn kop,
Overal zie je wasgoed staan,
Moeder Trijn zal wassen gaan.

Eénmaal in de veertien dagen
Moet je moeder Trijn niets vragen,
Want uit manden en uit zakken
Gaaf ze al het wasgoed pakken,
Hemden, slopen, lakens, broeken,
Kousen, rokken, afdroogdoeken,
Tafellakens en gordijnen,
Alles zal in 't sop verdwijnen,
Zelfs de hond en ook de poesjes
En haar jongetjes, die snoesjes,
Alles gaat in 't zelfde sop,
Holderdebolder, houd toch op!

Moeder Trijn gaat wasdag houden,
Iedereen wordt dan verkouden,
Zeep en soda moet ze kopen,
Alle deuren blijven open,
Is de hele was aan kant,
Dan is 't eten... aangebrand!
„Hindert niets,” lacht moeder Trijntje
„Want mijn was hangt aan het lijntje!”

stukken en dan zijn we ineens uit de nood. Toe, laat me gaan."

Hij hield zo aan, dat zijn ouders eindelijk toestemden en zo ging hij de volgende morgen op weg en kwam in de hoofdstad aan. Toen hij de hofmeester van het koninklijk paleis zei, waarvoor hij gekomen was, had deze medelijden met hem en raadde het hem af. Maar op zijn dringend verzoek werd hij in een grote zaal gelaten, waar de koning in een prachtige zetel zat.

De koning zag minachtend naar de jongen, die er zo eenvoudig uitzag.

"Heb jij ook wat te vertellen?" vroeg hij. "Nu, laat eens horen. Maar je weet, wat ik bepaald heb."

"Machtige koning," begon de jongen, "mijn verhaal zal heel kort zijn. Ik droomde, dat ik in een paradijs was. Ik zag er een pracht en een heerlijkheid, zoals geen mens beschrijven kan. Een heerlijke geur vervulde de lucht en er klonk een zachte, welluidende muziek. En toen ontmoette ik mijn familieleden. Ze waren prachtig gekleed, zaten aan een gouden tafel, aten uit gouden schotels en dronken uit gouden bekken..."

"Ja, dat geloof ik wel," viel de koning hem ongeduldig in de rede. "Als je van plan bent zó door te gaan, zeg het dan maar. Dan behoeft ik me niet langer te vervelen met naar je te luisteren en kun je dadelijk de gevangenis in."

"Mijn verhaal is nog niet ten einde, heer koning. Maar wat ik verder te vertellen heb, is zo treurig, dat ik het bijna niet durf te zeggen. Want daar kwamen enige in ellendige lompen geklede bedelaars en

smeekten mijn bloedverwanten om de kruimels, die van hun tafel vielen. Ik vroeg toen: „Wie zijn toch die arme mensen?" En het antwoord luidde: „Dat zijn nu de voorouders van uw machtige en rijke koning."

"Dat lieg je!" riep de koning

u behaagt. Maar sta mij eerst toe, u te herinneren aan wat ge beloofd hebt."

Een ogenblik was de koning verbluft. Dit verhaal geloofde hij niet? Hij had het zelf gezegd. „Daar had ik zo dadelijk niet aan gedacht," zei hij toen. „Maar mijn belofte zal ik houden."

En hij beval een dienaar bij de schatmeester duizend goudstukken te halen.

"Wat ga je nu met dat geld doen?" vroeg hij, nadat de dienaar zich verwijderd had.

"Dat geef ik aan mijn ouders, die doodarm zijn en voor wie ik hier ben gekomen. En nu, machtige koning, wens ik u eerbiedig om een gunst te vragen."

"En die is?"

"Dat ge allen, die om hun mislukt verhaal in de gevangenis zitten, weer vrij laat. Ze hebben het immers goed gemeend."

"Je bent 'n brave jongen," zei de

koning. „Je verzoek is toegestaan."

Juist kwam de dienaar met een zak geld. „Breng dit aan je ouders," zei de koning, „en kom dan terug. Ik wil je in mijn dienst houden. Jongens als jij moet ik hebben." En zo gebeurde het.

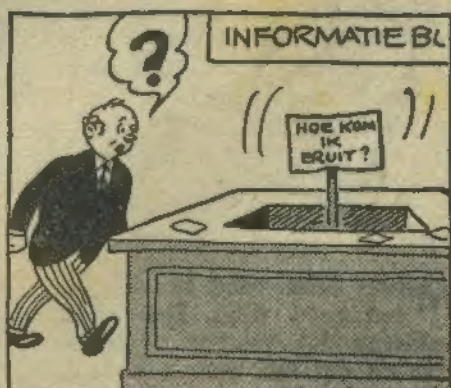
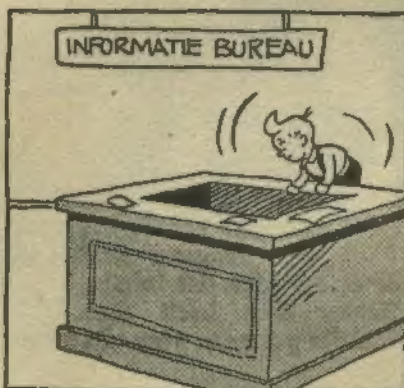
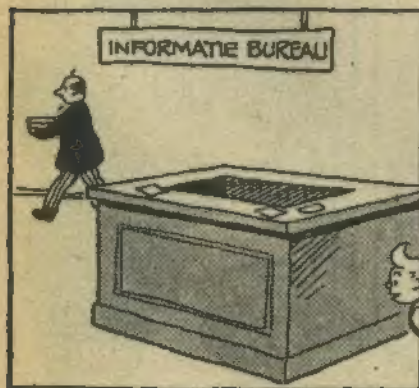

Juist kwam de dienaar met een zak geld.

woedend. „Mijn doorluchtige voorouders zouden jouw armzalige familie een aalmoes vragen? Ellendige kwajongen; voor die belediging zal ik je laten ophangen!"

"Machtige koning, mijn leven is in uw hand. Doe met mij, zoals het

UIT DE LUIERJAREN VAN JOOP

De vingerhoed

Waar, wanneer en door wie de vingerhoed werd uitgevonden, moet nog uitgemaakt worden, maar zeker is, dat hij al in de vroegste tijden bekend was. We weten bijvoorbeeld heel goed, dat in 1684 de Amsterdammer Nicolaas van Benschooten aan een dame een vingerhoed aanbood als verjaardagscadeau, maar we kennen

ook oude vingerhoeden uit brons of ivoor, die al lang voordien in gebruik waren in Frankrijk, Italië en in Neurenberg. We hebben zelfs een tekening uit 1382, waarop we

DE ALLEDAAGSE DINGEN

een vingerhoedmaker volop aan het werk zien.

Oude schrijfsters, zoals de abdis Hildegard, en beroemde troubadours, zoals Walter von der Vogelweide, bezingen dat mooie ding „dat de schoonste vinger sierde.”

Tot omstreeks 1698 werden de vingerhoeden, die vreemd genoeg aan de duim waren gestoken, te Neurenberg gemaakt, later te Keulen en nog later in Amsterdam en andere Nederlandse steden.

Het machinaal vervaardigen werd begonnen door een zekere

B. von der Becke in Westfalen en het fabriceren van vingerhoeden bleef dan ook geruime tijd een speciaal Duitse industrie.

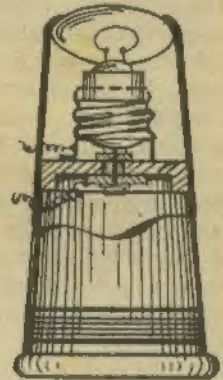
En zoals dat meestal gaat: het duurde niet lang of men trachtte ook iets heel bijzonders te maken en het aantal patenten groeide met de dag. Zo verschenen er in korte tijd vingerhoeden met haken, vingerhoeden met ventilatie en zelfs met elektrische verlichting.

Een bewijs te meer, dat de schepende geest van de mens zich zelfs met de kleinste en schijnbaar onbeduidendste voorwerpen weet bezig te houden.

vL.

Vingerhoed met ventilatie

Electrische verlichting

Wie was de verliezer?

Meneer Slim vond in zijn kast een goud vijfje. Dat is een geldstuk dat vroeger in omloop was en dat een waarde had van vijf gulden. Nu mogen goudstuk-

ken niet meer verkocht worden. Wat doet nu meneer Slim? Hij gaat naar de bank van lening en beleent het goudstuk voor DRIE GULDEN.

Dat is dom, zul je zeggen! Nee, luister.

Hij gaat naar een vriend en zegt: „Op dit beleenbriefje van DRIE gulden, kan je in de bank van lening een goudstuk gaan halen dat VIJF gulden waard is.” De vriend wil zich dat voordeeltje niet laten ontgaan en koopt

voor drie gulden dat briefje.

Meneer Slim heeft dus ZES GULDEN gekregen voor zijn goud vijfje.

De vriend gaat naar de bank

van lening en koopt voor DRIE gulden dat vijf guldenstuk.

Denk nu even na en zeg dan, wie van de drie: meneer Slim, de vriend of de bank van lening geld verloren heeft en hoeveel!

Goed nadenken, hoor. Wie het niet kan vinden krijgt de volgende week het antwoord.

De zorg voor jonge konijntjes

II

Als de tijd voor de jongen gekomen is, gaat het oude konijn een mooi nest maken. Het trekt daarvoor de wolharen uit zijn pels en maakt met hooi en haar een prachtig warm holletje.

Als dat gebeurt, duurt het niet lang meer. Geef het moederdier in deze dagen vooral wat lauw-warme melk. Die melk kan wel iets verdund worden, maar je mag die melk niet vergeten.

Als de jongen er zijn, mag alleen het baasje van de konijnen gaan kijken, dus degene, die het konijn iedere dag voert. Vreemden moeten er van weg blijven. Maar natuurlijk moet dat kijken voorzichtig gebeuren. Vroeger keek men er niet dadelijk naar. Men meende, dat het dan altijd misging met de jongen. Maar dat is niet juist. Het is zelfs beter even in het nest te kijken, of alles in orde is.

Het oude konijn moet melk hebben, want vaak heeft het erge dorst — en terwijl het drinkt, kan men vlug even de jongen bekijken of ze allemaal leven. Is er een dood of misvormd konijntje bij, dan wordt dat natuurlijk uit het nest genomen.

Soms heeft het oude konijn helemaal geen nest gemaakt. Als men er dan gauw bij is, kan men heel dikwijls de jongen nog redden. Men maakt dan zelf een nestje, en terwijl het oude konijn melk drinkt, legt men de jongen er in.

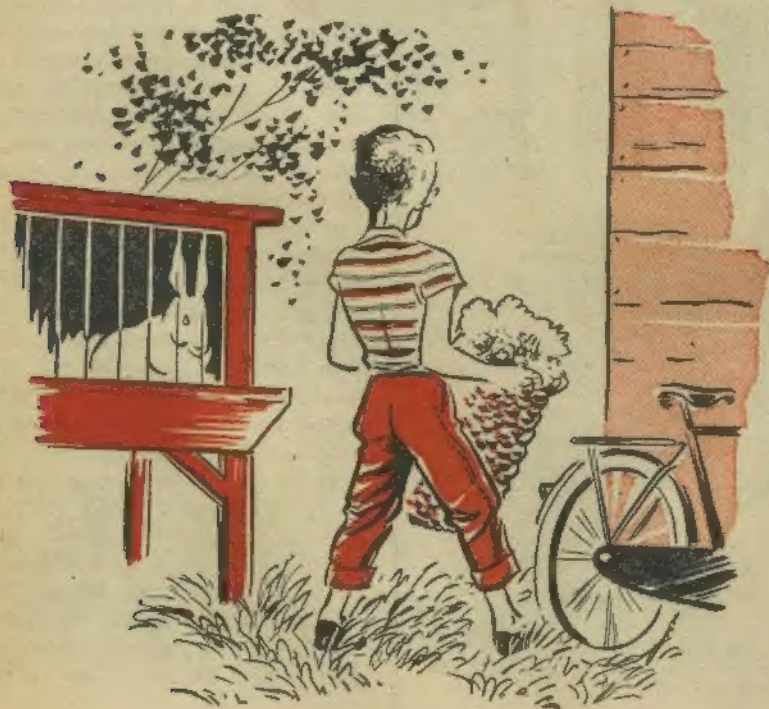
Een ander ongeluk, dat een konijnenhouder kan overkomen, is, dat het oude konijn de jongen op-eet. Het lijkt vreselijk, maar toch gebeurt het soms. Men weet nog niet precies hoe dit komt, maar het kan weleens liggen aan een ver-

keerde voeding. Anderen geloven, dat het zo zit: Als de jongen worden geboren, maakt het moederdier de jongen netjes schoon door ze helemaal af te likken. Dat doet een poes ook. De huidjes van de jongen zijn echter heel dun en het kan dus gemakkelijk gebeuren, dat bij dit likken bloed te voorschijn komt. En nu schijnt het, dat, als het moederdier eenmaal bloed proeft, het in de mening verkeert dat het aan het eten is. Het konijn heeft zoals gezegd vaak erge dorst en als men het konijn maar lauw-warme melk te drinken geeft, zal het niet vaak gebeuren.

Rust bij het hok is vooral nodig. Laat de vriendjes maar een paar dagen wachten met het bekijken van het nest jongen. Daar is later nog tijd genoeg voor. Alleen de baas mag bij het nest komen.

Soms heeft het konijn te veel jongen. Meer dan acht jongen moet men er feitelijk niet bij laten. Als er zoveel zijn, zijn er trouwens ook bijna altijd een paar hele kleintjes bij en dat blijven altijd achteraan komertjes. Heeft men toevallig nog een tweede nest met weinig jongen, dan kan men de jongen wel verdelen. Dat gaat heel goed. Aan het hok en het strooisel moet men de eerste dagen verder niets doen. Alleen het moederdier goed voeden en verzorgen en af en toe kijken of de jongen mooi in het nest blijven.

v.d.B.

Het maken van een gipsafdruk

Men leest weleens in de krant, dat de politie precies wist, welke booswicht het misdrijf had begaan, omdat zijn schoenen in de indruk pasten, welke de misdadiger in de tuin had achtergelaten. Dat klinkt voor velen misschien een

beetje vreemd. Zou de politie nu alle mensen, die zij verdacht, naar de plaats van de misdaad hebben gebracht en dan zijn gaan passen en meten om te kijken, of de schoenen in de gemaakte indrukken pasten? Dan zou zo'n indruk al heel gauw

zijn vervaagd en waardeloos zijn geworden. Bovendien kan het flink gaan regenen en dan is het spoor eveneens in korte tijd uitgewist. Wat doet nu de politie?

Bij het onderzoek naar de eventuele dader van een inbraak bijvoorbeeld gaat zij in de omgeving naar voetafdrucken zoeken. Is zij zo gelukkig er een te vinden, dan maakt zij daarvan een gipsafdruk en neemt die mee naar het politiebureau. Als er nu een verdachte gearresteerd wordt, onderzoekt de politie of zijn schoenen misschien in die afdruk passen. Natuurlijk kunnen er van een bepaald merk meer schoenen zijn, maar het is dan toch wel heel erg toevallig, indien een verdachte, die onschuldig is, precies dezelfde schoenen aan had als de pleger van het misdrijf. Bovendien neemt een schoen altijd een bepaalde vorm aan in het gebruik. In de ene zool komt een barst, een gleufje of een spijker, die er uit steekt, en als dat nu precies klopt met de gevonden voetafdruk, dan kan men toch wel met zekerheid zeggen, dat de eigenaar van die schoenen op de plaats van het misdrijf aanwezig is geweest. Daar komt nog bij, dat er heus nog wel naar meer bewijzen gezocht wordt en zo'n schoenafdruk dikwijls alleen maar dient om de andere bewijzen te staven. Hoe zo'n schoenafdruk gemaakt wordt, laten we eens op bovenstaande afbeeldingen zien. Het is heel eenvoudig en probaat!

Hoe zijn de mensen gaan praten?

We weten allemaal, dat praten niet anders is dan met woorden onze gedachten uitdrukken. Dat kunnen we doen door middel van de stem of door middel van het schrift.

„Maar,” zal je zeggen, „wie heeft nu de woorden uitgevonden?”

Natuurlijk de mensen. Een mens is nu eenmaal gewend alles wat hij voelt in geluiden om te zetten. Wie zich bezeert, roept „Au!” Dus is „Au” de uitdrukking, die men gebruikt voor pijn. „Haaa!” is een uitroep van verrassing of als men blij is. Dat is dus een uitroep voor plezier, of vreugde. Niemand roept, als hij blij is „Au!”, nietwaar?

Een baby begint er al mee. Een moeder hoort onmiddellijk wanneer een klein kind ongemakkelijk ligt en zich bezeert, of dat het kraait van plezier. Als je goed luistert, hoor je zelf ook een verschil. Het grappige is nu, dat alle uitdruk-

kingen ook vergezeld gaan van gezichtsuitdrukkingen. Met een blij gezicht roep je geen „Au!” en met een verwrongen gezicht roep je geen „Hoera!” Dat is duidelijk. Iemand die pijn heeft kreunt en iemand die blij is lacht. Vermoedelijk zijn nu de eerste woorden, die de mens ging gebruiken, uitbeeldingen van die geluiden. Een klein kind tegenwoordig noemt een hond ook: „Woef-woef” en bootst daarmee het

blaffen na. Een eendje noemt het kind: „Kwak-Kwak!” — — — ’n locomotief: „Tsoetjoe” of „Toettoet”. De grote mensen begripen het onmiddellijk en weten dat het kwekken van de eend en het geluid dat uit de pijp of fluit van de locomotief komt door het

kind wordt nagebootst. En zo weet een klein kind op zijn eigen manier uit te drukken wat hij bedoelt, precies zoals de eerste onontwikkelde mensen dat hebben gedaan.

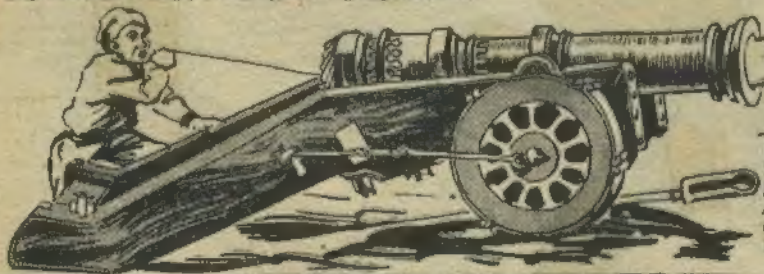
Dat is dus het begin geweest van de woorden en langzamerhand is die woordenschat, die voor ieder land verschillend was, gebundeld en gepolijst en leerden we spreken volgens vaste klanken.

ONZE WONDERE WERELD

BIJEN KUNNEN TIEN MINUTEN LANG VERDOOFT WORDEN DOOR LACHGAS.

DIT AMERIKAANSE SCHIP WERD IN 1868 TIJDENS EEN SPRINGVLOED EEN KILOMETER VER HET LAND INGEWORPEN. MEN GROEF EEN KANAAL OM HET WEER NAAR DE HAVEN VAN ST CROIX TE LOODSEN.

HOE OUDER EEN GOAJIRA VROUW WORDT, HOE LELIJKER ZE ZICH MAAKT ZE, SMEERT ROOD EN ZWART OP HAAR GEZICHT

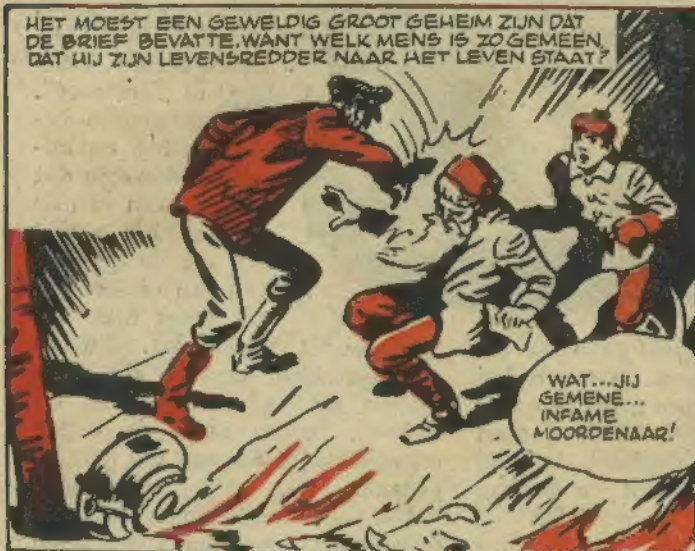
TOEN DE VERDEDIGERS VAN AHMAD-NAGAR GEEN MUNITIE MEER HADDEN, WERD DIT KANON GELADEN MET ALLE GOUD EN ZILVER UIT DE SCHAT. KIST EN 17 POND DIAMANTEN, ROBIJ-NEN, SMARAGDEN EN PARELS

KIT KARSON, DE HEUVEL

HET MOEST EEN GEWELDIG GROOT GEHEIM ZIJN DAT DE BRIEF BEVATTE, WANT WELK MENS IS ZO GEMEEN, DAT HIJ ZIJN LEVENSDREDDER NAAR HET LEVEN STAAT?

WAT...JIJ GEMENE... INFAME MOORDENAAR!

ONDER BEDREIGING VAN DE REVOLVER, WERD KOEN VASTGEBONDEN, TERWIJL DE VLAMMEN RONDOM HEM LANGS DE MUREN OMAOOG LEKTEN.

WAT HEB JIJ MET DIE BRIEF TE MAKEN? WIEBEN JE? WAAROM HAAT JE ME ZO?

DAT IS HET GEHEIM VAN SIMON FRASER, KLEINE RAT! EN JE ZULT DAT NOOIT TE WETEN KOMEN! EN... NOU DIE BRIEF.....

HAASTIG SCHEURDE DE BOOSAARDIGE ZEEMAN DE BRIEF OPEN, DOCH ZONDER DAT HIJ HET BE-MERKTE VIEL ER EEN KLEIN VERZEGELD BRIEFJE UIT DE ENVELOPPE OP DE GROND!

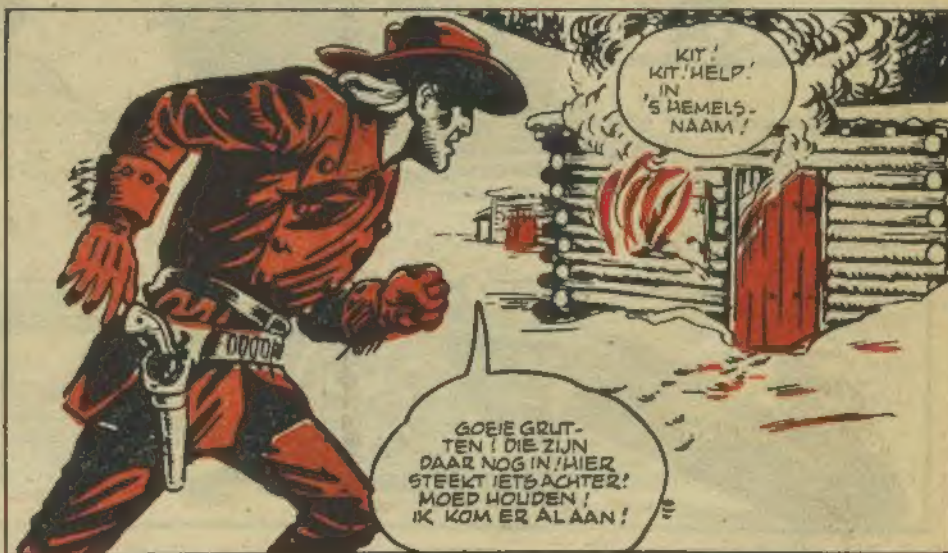
EINDELIJK! SUCCES! EN NOU MAKEN DAT IK WEG-KOM VOORDAT DE VLAMMEN MIJN OREN VERSCHROEIJEN!

STOP! JIJ GEMENE MOORDENAAR! JE KUNT ONS HIER ZO NIET ACHTERLATEN! WIJ VERBRANDEN LEVEND!

DAT SPAART ME DE MOEITE OM JULIE DOOD TE SCHIETEN, WANT JE ZULT NOOIT MEER SIMON FRASERS PAD ANDERMAAL DOORKRUISEN!

KIT KARSON VROEG ZICH IN-MIDDELS OP FORT YORK VER-BAASD AF WAAR KOEN KAME- RON TOCH BLEEF 'HIJ BEGON ONGERUST OVER HEMTE WORDEN! PLOTSELING WERD ZIJN AAN-DACHT GETROKKEN DOOR DE ROOK DIE BENEDEN DE HEUVEL UIT DE HUT KWAM. ONMIDDEL-LIJK BEGREEP HIJ DAT ER IETS NIET IN ORDE WAS! IN MINDER TIJD DAN NODIG IS OM NATE VERTELLEN SNELDE KIT DE HEUVEL AF IN DE RICHTING VAN DE BLOKHUT!

KIT! KIT! HELP! IN 'S HEMELS-NAAM!

GOEIE GRUT-TEN! DIE ZIJN DAAR NOG IN! HIER STEEKT IETS ACHTER! MOED HOUDEN! IK KOM ER ALAAN!

LD VAN DE PRAIRIE

TOEN KIT DE JONGE KOEN UIT DE VLAMMENZEE SLEURDE, KWAM LANGE PIJL AANGEREND.

AI'AI! BLOKHUT BRANDT! WAAR IS MEESTER? WIE GEDAAN HEEFT?

GEEN TIJD OM TE BABBELEN! JE MEESTER IS DAAR, BINNEN! HAAL HEM VLUG WEG, LANGE PIJL!

ZONDER EEN OGENBLIK TE AARZELEN, SPRONG DE TROUWE INDIAN DOOR DE LOEIENDE VLAMMEN HEEN!

MEESTER, MIJ ERG GEWOND! LANGE PIJL, HEM REDDEN!

TOEN HIJ ZICH OP EEN KNIE LIET VALLLEN OM DE OUDE MAN OP TE TILLEN VIEL HET OOG VAN LANGE PIJL OP DE VERZEGELDE ENVELOPPE.

MOET UIT ZAK VAN MEESTER, GEVALLEN ZIJN... IK VOOR HEM BEWAAREN ZAL...

NA EERST EEN BRIEF IN ZIJN BUIS TE HEBBEN GESTOKEN, SLEEPT LANGE PIJL DE OUDE MAN UIT DE BRANDENDE HUT.....

MEESTER GEREED....

GOED GEDAAN, LANGE PIJL! MAAR DE BLOKHUT IS VERLOREN. WE ZULLEN HEM ONMIDDELIJK NAAR FORT YORK MOETEN BRENGEN! HIJ SCHIJNT ZWAAR GEWOND TE ZIJN!

TOEN VIELEN SCHOTEN UIT EEN HINDERLAAG .....

WEL VERDRAAD!... VAL NEER, ALS JE LEVEN JE LIEF IS... IEMAND SCHIJNT ONS TE WILLEN DODEN...!

DAT IS MEER DAN EEN SCHOT, JONGEN! DAT MOETEN BANDIETEN VAN HET NOORDWEST FORT ZIJN!

Het geschenk uit de

door Iris

Hij pakte het voorwerp en zag, dat hij een klein schilderijtje tussen de oude kleren had gevonden.

Nee, jongen, dat kan echt niet," had mevrouw Stuivezand die middag gezegd, toen Rob haar had gevraagd of zij een zeiljopper voor hem wilde kopen.

"Het gaat bij vader in de zaak heel slecht en als hij niet vlug een paar duizend gulden nieuw kapitaal krijgt, zal hij de zaak waarschijnlijk moeten sluiten en kunnen wij hier ook niet blijven wonen. Wij zullen dus heel zuinig moeten zijn en geen geld aan zeiljoppers uitgeven. Maar weet je wat je doet? Ga maar eens in die oude klerenkisten op zolder kijken. Misschien vind je wel iets waarvan ik zelf zo'n jopper kan maken."

En nu was Rob bezig een der kisten uit te pakken, die al zolang hij zich kon herinneren op de zolder van hun zeventiende-eeuwse grachtenhuis hadden gestaan. Hij lette echter niet erg op wat hij deed, want zijn gedachten waren nog bij hetgeen zijn moeder had gezegd. „Een paar duizend gulden, dat is nogal

iets," mompelde hij. „Dus daarom was vader de laatste tijd zo stil en..." Hij brak de zin af, omdat hij zijn hand weer in de klerenkist had gestoken en iets voelde, dat beslist geen kledingstuk was. Hij pakte het voorwerp op en zag, dat hij een klein schilderijtje tussen de oude kleren had gevonden. Het had ondersteboven in de kist gelegen, zodat hij de voorstelling niet direct zag, maar daardoor ontdekte hij juist, dat op de achterkant een vel perkament was geplakt waarop met gitzwarte inkt iets stond geschreven. Zijn nieuwsgierigheid was gewekt en omdat het op zolder nogal donker was, nam hij het schilderijtje mee naar zijn kamer om daar het schrift op de achterkant te lezen. Dat bleek nog niet mee te vallen, want de letters waren soms een beetje anders dan onze moderne schrijftekens en de taal was die van een vorige eeuw. Rob hield echter vol en tenslotte wist hij, dat het schrijven ongeveer als volgt luidde:

„Hooggeachte Heer Stuyvesant,

Nogmaals hartelijk dank voor het geld dat u mij te leen hebt gegeven en dat mij voor bedelen behoedt. Zoals ik u al zei, zal ik het zo snel mogelijk terugbetalen. Inmiddels hoop ik, dat u het bijgaande schilderijtje als blijk van mijn erkentelijkheid zult willen aanvaarden. Het heeft niet veel waarde, omdat men mijn werk niet hoog aanslaat, maar ik weet zeker, dat daar nog weleens verandering in komt. Daarom: bewaar dit schilderijtje. Misschien komt het nog eens van pas als de nood voor u of uw kinderen even hoog is gestegen als voor mij voordat u mij het geld leende."

De ondertekening kon Rob niet lezen.

Zozo, dus een van mijn voorvaderen heeft een schilder eens geld geleend en uit dankbaarheid heeft die man hem toen dit schilderijtje gegeven, dacht Rob. Het schijnt overigens, dat die schilder wel van zijn eigen bekwaamheid overtuigd was... Eens kijken..." Rob draaide het schilderijtje om en zag een eenvoudig meisjesgezicht, dat hem met grote ogen recht aankeek. Het was geen bijzonder mooi gezicht en Rob mompelde: „Nou, als die schilder hier nu zo hoog over opgat, moet hij wel een flinke opschepper zijn geweest!" Plotseling keek hij echter wat opletterend naar het doekje. „Merkwaardig is dat," zei hij hardop, „ik heb net het gevoel of ik dat meisje ken en toch weet ik zeker, dat ik zelfs nooit iemand heb gezien die op haar lijkt. Het is alsof je aan dit portretje kunt zien wat voor een soort meisje zij was. En wat een vreemd licht ligt er over dat ding — je zou haast zeggen, dat het uit dat gezicht schijnt."

Rob kon nu zijn blikken bijna niet meer van het doekje afwenden, maar tenslotte legde hij het toch neer. Ik zou toch weleens willen weten of het nog te achterhalen is wie die schilder was die van een van mijn voorvaderen geld heeft geleend, dacht hij. Zou vader het weten?

zeventiende eeuw

Maar mijnheer Stuivezand wist het niet. „Nooit iets van gezien of gehoord,” bromde hij een beetje verstoord toen Rob hem er naar vroeg en hem het schilderijtje voorhield.

De man, die achter het grote, met paperassen bedekte bureau zat, zag er zo streng uit, dat Rob zich afvroeg waar hij de moed vandaan had gehaald om deze belangrijke man te spreken te vragen.

„Vertel het maar eens,” zei de man kort.

Aarzelend en stotterend en een beetje verward deed Rob zijn verhaal over het schilderijtje. „En nu zou ik het zo aardig vinden om te weten wie die schilder was,” besloot hij. „Weet u, die brief op de achterkant is zo ernstig en lijkt zo echt gemeend. Het is net alsof die schilder wist, dat de mensen weleens van zijn schilderijen zouden houden. Zou... zou het niet mogelijk zijn, dat het schilderijtje nu wel wat waard is? Wij... wij zitten thuis namelijk in moeilijkheden. Vader heeft gebrek aan geld — net als die schilder indertijd. Hij heeft een paar duizend gulden nodig om zijn zaken er bovenop te helpen....”

„Laat je schilderijtje dan maar eens zien,” zei de directeur van het gemeentelijk museum.

Hij glimlachte en plotseling was het alsof zijn gezicht veel vriendelijker was, zodat Rob niet begreep, dat hij ooit bang voor deze man was geweest.

Rob overhandigde nu het schilderijtje en wachtte vol spanning. De directeur bekeek het heel aan-

dachtig en pakte toen een vergrootglas om nog beter te kunnen zien. Hij hield het schilderstukje tegen het licht, zette het vervolgens voor zich op het bureau en streek met zijn vinger over de verf. Zo verliepen er tien minuten voordat de directeur het doek omdraaide en de brief op de achterkant las. Hij knikte heel ernstig en scheen Rob helemaal vergeten te zijn. Maar toen stond hij ineens glimlachend op. Met vlugge schreden liep hij op Rob toe en voordat deze wist wat er gebeurde, had de directeur zijn hand gegrepen en drukte hij die krachtig.

„Gefeliciteerd, Rob,” zei hij, „Je hebt een grote ontdekking gedaan en als je straks thuis komt, kun je je vader vertellen, dat jij zijn zaak kunt reddent!”

„U... u... u bedoelt...?”

De directeur knikte lachend.

„Ja,” zei hij, „die oude schilder had gelijk. Als je vader dit schilderstukje verkoopt, krijgt hij er meer voor dan de paar duizend gulden die hij nodig heeft. Toen je voorvader die schilder dat geld leende, heeft hij zijn nakomeling, je vader, een goede dienst bewezen!”

„Maar... maar hoeveel is het dan wel waard?”

„Dat is zo direct niet te zeggen,” zei de directeur, „maar zeker tienduizend gulden! Als je vader wil, zal ik het wel voor hem verkopen.”

Rob was sprakeloos.

„Maar als je vader het schilderijtje verkoopt, moet je die brief er afhalen en hem bewaren,” vervolgde de directeur. „Het is een aardig aandenken aan het feit, dat een van jouw voorvaders een dienst heeft bewezen aan een der grootste schilders die de wereld ooit heeft gekend.”

„Wie — wie was die schilder dan?” vroeg Rob.

De directeur wachtte even met zijn antwoord alsof hij daardoor meer aandacht wilde vestigen op hetgeen hij ging zeggen.

„Rembrandt,” zei hij toen.

„Als je straks thuiskomt, kun je je vader vertellen, dat je zijn zaak kunt redden.”

DAT BEVIEL HEM NIET

Twee kleine jongens waren aan het kamperen. Het duurde niet lang of de muggen kwamen ze plagen, zodat ze heel diep in hun slaapzakken wegcroten om er geen last van te hebben. Toen het een van de jongens te benauwd werd, stak hij zijn hoofd uit de slaapzak en zag toen verschillende glimwormpjes om hem heen. Daarop zei hij tegen zijn vriendje: „Het geeft niets, Tommie, dat we wegkruipen. De muggen zijn nu al met lantaarntjes naar ons aan het zoeken!”

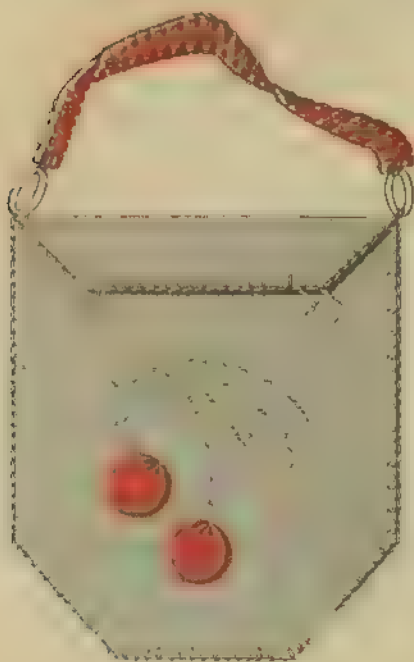

De kleine knutselaar

Twée tasjes tegelijk!

Je kunt beide tasjes, waarvan het grote een gewoon tasje is en het kleine aan een ceintuur wordt gehangen om een zakdoekje te bergen, precies uit drie stukjes handwerkvlit knippen, die in de maat van 15 cm breed en 20 cm lang verkocht worden.

Twee stukjes in blauwe kleur zijn voor het grote tasje met handvat en voor bloempjesgarnering op het kleine tasje.

Een stukje in rode kleur is voor het kleine tasje met handvat en

voor kersengarnering op het grote tasje.

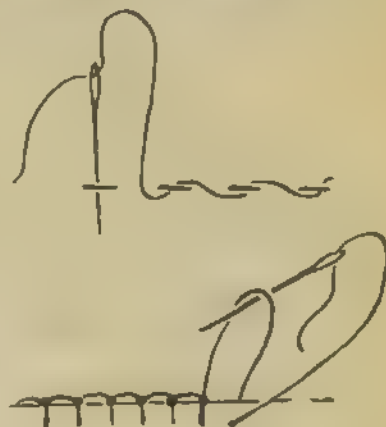
Bekijk de tekening eerst maar eens goed en ga dan precies de lijnen natekenen op de stukjes vilt met potlood en liniaal. Doe je het liever eerst op papier, ook best! Dan knip je het later uit en speld je voor het knippen de patroontjes op het vilt.

A is een blauw stukje. Meet van de hoeken onderaan aan weerszijden 4 cm af en trek een schuin lijntje. Als je nu een stuiver neemt, zul je zien, dat deze juist op het overgeschoten hoekje past. Die stuiver wordt nageknipt om van die rondjes later blauwe bloempjes voor het kleine tasje te maken. Van boven doe je precies hetzelfde, maar nu meet je 3 cm af. Op dat overgeschoten hoekje past een cent, dat wordt een klein blauw bloempje voor het kleine rode tasje.

De stippellijn op de tekening stelt het klepje van het grote tasje voor, daar wordt het vilt omgeslagen.

B is het tweede blauwe stukje. Weer teken je de hoekjes met afmeten van 4 cm van de hoeken. Uit de overgeschoten hoekjes komen weer 2 grote bloempjes.

Bovenaan meet je tweemaal $1\frac{1}{2}$ cm af en trek je twee lijnen. Afgeknipt en op elkaar gelegd, wordt dat het handvat van het rode tasje.

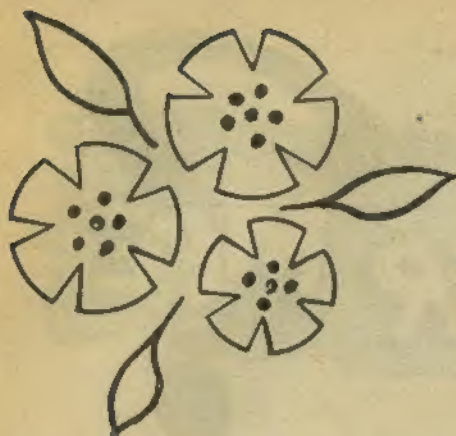
Zo maken we de randsteken.

C is het rode stukje vilt. Hier van wordt tweemaal $1\frac{1}{2}$ cm in de lengte atgetekend en geknipt. Deze bandjes worden op elkaar gelegd, dat is dan het handvat voor het grote tasje, dat natuurlijk wat langer moet zijn dan dat voor het kleine tasje.

Het overgeschoten stukje vilt ga je nu in twee gelijke stukjes verdelen door een streep over de breedte. Je hebt dan twee stukjes van 12 cm lang en 10 cm breed. Hiervan ga je onderaan vier hoekjes afknippen door vier centimeter af te meten vanaf de hoeken aan weerskanten en deze punten door een lijntje te verbinden. In deze vier hoekjes past weer een stuiver en

deze wordt nageknipt, dat worden de vier kersjes voor het grote tasje. Bij beide tasjes wordt de versiering aan voorkant en achterkant aangebracht.

Deze versieringen ga je nu eerst maken. Je kunt de tekeningen van de kersen en het bouquetje met calqueerpapier overbrengen of met doorschijnend papier natrekken, uitknippen en omtrekken op het vilt, maar nodig is dit niet, want als je kersen en bloempjes van een stuiver naknipt (de 2 kleine blauwe bloempjes van een cent), ben je misschien wel knap genoeg om de eenvoudige blaadjes en steeltjes zo na te tekenen op het vilt. Ze mogen gerust een beetje verschillen, dat hindert niet, als het geheel maar aardig wordt.

Bij de tekening van het bou-

quetje kan je zien, dat er na omknippen van de stuiver en de cent alleen maar kleine hoekjes uitgeknipt zijn om de bloempjes te vormen.

De kersjes zet je vast met 3 steekjes er overheen, de bloempjes met een paar kleine kraaltjes als hartjes.

Het borduurwerk van de garnering en om het hele tasje heen wordt gedaan met gele borduur- of haakzijde.

Van de blaadjes en steeltjes ga je eerst helemaal de lijnen langs met een klein rijgsteekje. Dan begin je weer opnieuw, maar nu neem je iedere keer zo'n rijgsteekje op, steeds naar dezelfde kant stekend met je naald. Je kunt het op de tekening zien.

Is de garnering klaar, dan leg je de twee deeltjes van het grote tasje op elkaar, zodat het klepje oversteekt, en nu maak je ze aan elkaar met een festonsteekje. Kijk maar naar de tekening. Je gaat hiermee ook langs het klepje en langs de voorkant van het tasje. Hetzelfde doe je met het kleine tasje, alleen heeft dit geen klepje. De hengseltjes van beide tasjes worden van dubbel vilt op dezelfde wijze met een festonsteekje omgewerkt.

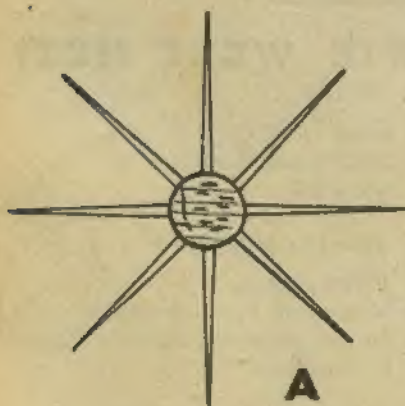
Met een klein koperen gordijnringetje er tussen worden ze aan de zijkanten van de tasjes van boven vastgenaaid. De ringetjes

moeten de kleinste maat zijn.

Nu heb je alleen aan het grote tasje de sluiting nog te maken van twee koperen knoopjes en twee lusjes aan het klepje om het tasje te kunnen sluiten. De lusjes moeten niet te klein zijn, met een paar langere lusjes gaat er wat meer in het tasje.

EEN POPPENPARASOL

Snijd een dik schijfje af van een flinke kurk en steek er tandenstokers in. Zie fig. A. Bij gebrek aan tandenstokers kun je dun ijzer- of koperdraad nemen. Maak een gekleurd draadje vast aan een van de tandenstokers en wikkel de

draad nu voortdurend in de rondte. (fig. B), beurtelings boven en onder de tandenstokers. Knoop het laatste eindje weer vast aan een pennetje. Je kunt ook draden van verschillende kleur nemen, bijvoorbeeld voor de buitenste rand.

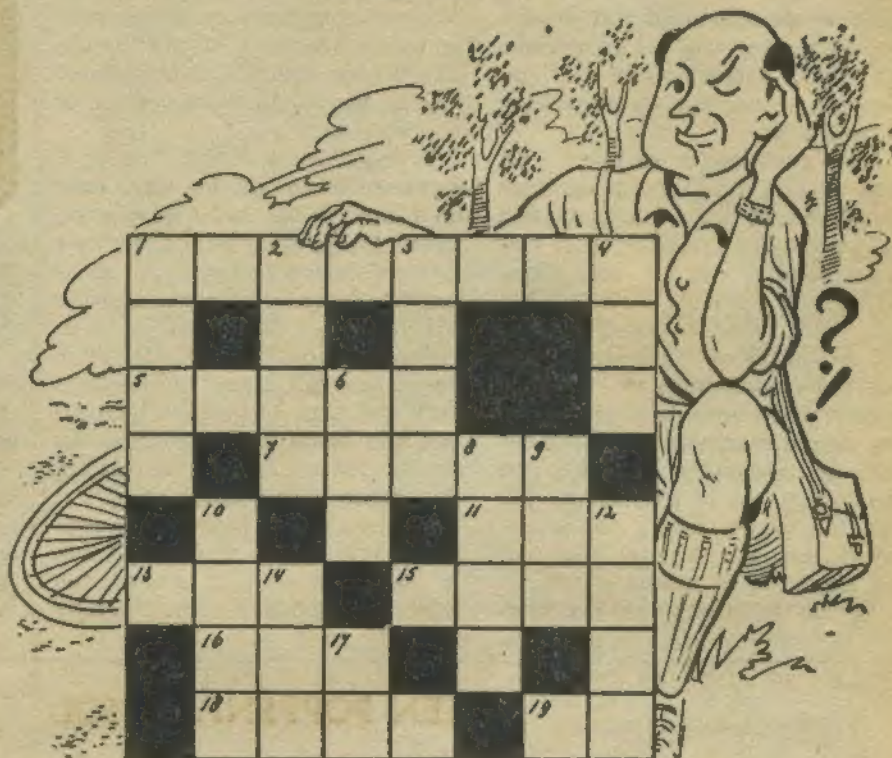
Steek door het midden van de kurkschijf een stevig stuk koperdraad, dat je aan een eind ombuigt in de vorm van een kruk. Zie fig. C. Met een elastiekje bevestig je de parasolstok aan een van de poppenhandjes.

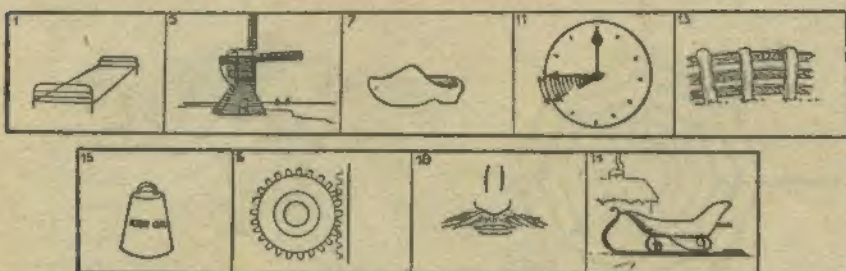
WIE PUZZELT ER MEE?

BEELD-KRUISWOORD-PUZZLE

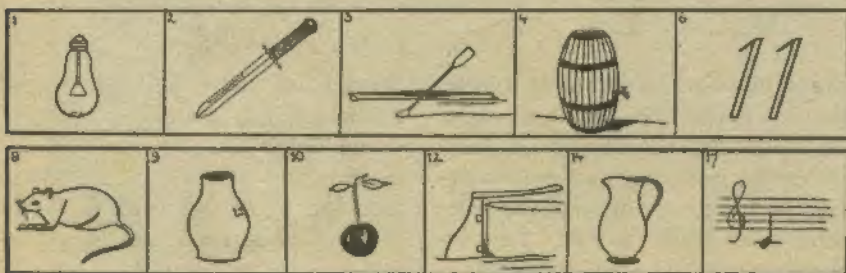
Nu eens een kruiswoordpuzzel zonder omschrijvingen, waarbij de in te vullen woorden voorgesteld worden door figuren, die je hieronder getekend vindt.

Van links naar rechts

Van boven naar beneden

WIE WEET HET?

1. HOBO

- a Dans
- b Muziekinstrument
- c Soort uil

2. BOSJESMANNEN

- a Parkwachters
- b Volksstam in Zuid-Afrika
- c In het oerwoud levende negers in Suriname

3. KAJAK

- a Kledingstuk
- b Roofdier
- c Bootje van de Eskimo's

4. RHODODENDRON

- a Sierheester

- b Voorhistorisch monster
c Eiland in de Middellandse Zee

5. HUNEBED

- a Insect
b Voorhistorisch graf
c Soort bloemperk

6. MARIONET

- a Zure haring
b Zeesoldaat
c Door touwtjes beweegbare pop

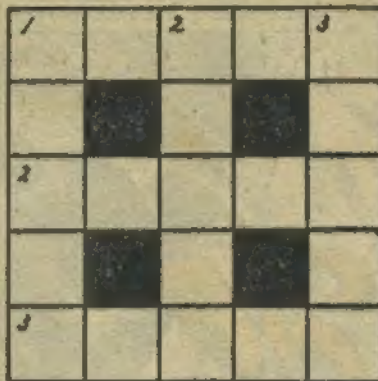
LETTERSOM

REETONG + POES =
OGENPOETSER

Weer zo'n rare optelsom, waarvan je zo te zien geen touw kunt vastknopen. Natuurlijk is het zo niet goed en de bollebozen onder jullie moeten het maar verbeteren.

De letters van het eerste en die van het tweede woord moeten zo door elkaar worden gegooid, dat je twee andere goede woorden krijgt, die samen een derde woord vormen, dat natuurlijk uit dezelfde letters bestaat als „ogenpoetser“.

TOVER- VLECHTWERK

Als je op de rijen 1, 2 en 3 van links naar rechts de goede woorden gevonden hebt, lees je dezelfde woorden op de rijen 1, 2 en 3 van boven naar beneden.

- 1 Kostbaar wit materiaal, dat voornamelijk van de tanden van olifanten komt.
- 2 Wartaal; zottepraat.
- 3 Dat krijg je elk jaar als je geld hebt op je spaarbankboekje.

WELK DIERENSILHOUET IS DIT?

We hebben van een groot dier een silhouet, dat is een schaduwfiguur, gemaakt en toen het zwarte plaatje in stukken geknipt. De zwarte stukken zie je op de tekening. Knip ze nu eens netjes uit en leg ze dan zo tezamen, dat je kunt zien welk dier wij getekend hebben.

GA JE MEE. NAAR...?

OPLOSSINGEN

VAN DE PUZZLES UIT ONS VORIG NUMMER

Kruiswoordraadsel

PIJL RAGEBOL
AZIJN IJVER
NEMEN EDE
TREDE KRENT
S NETEL L IJ
E R EILAND
ROLLADE A E
MAAN KAREL
VAAK L TIJ
BENGEL VREK
R R HAAN

Spiraalraadsel

1 t/m 3 pap
3 t/m 8 poeder.
8 t/m 14 raadsel
14 t/m 16 lam.
16 t/m 19 mond.
19 t/m 21 das
21 t/m 26 studie
26 t/m 30 edele

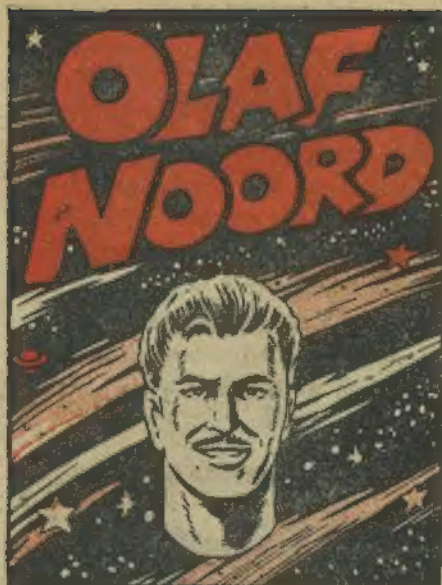
In de vakjes 3-20-29-30-25-12 komt te staan PALEIS.
De spiraal ziet er zó uit:

Tovervlechtwerk

EI WIT
I A O
WATER
I E E
TOREN

P A P O E
N D A S D
O E L T E
M D E U R
A E I D A
L E S D A

OLAF LIET ZICH PLAT OP HET SMALLE ROTSPAD VALLen EN BOND SNEL HET UITEINDE VAN HET TOUW OM EEN VOORUITSTEKENDE ROTSPUNT.

MET ALLE KRACHT EN INSPANNING KLEMDE OLAF ZICH VAST AAN HET TOUW EN DE ROTSPUNT. DIAL HIELP ZICH UITSTEKEND, MAAR HET SNEL HEEN EN WEER VLIEGENDE MONSTER WAS STERKER.....

